

Lineær regresjon

Torstein Fjeldstad

Institutt for matematiske fag, NTNU

04.04.2019

I dag

- Repetisjon
- Eksempel OL
- Eksempel imdb

Spørretimer/kontortid

- Det blir 3-4 spørretimer før eksamen på sal (tilsvarande statistikklab)
- Eg vil ha kontortid (send meg helst ein e-post på førehand for å avtale tid)

Spørretimer/kontortid

- Det blir 3-4 spørretimer før eksamen på sal (tilsvarande statistikklab)
- Eg vil ha kontortid (send meg helst ein e-post på førehand for å avtale tid)

Følg med på heimesida for tid og stad

Repetisjon

Enkel lineær regresjon

Situasjon: har observert par $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$.

- $x_1, x_2, \dots, x_n$ er kjende tal
- $y_1, y_2, \dots, y_n$ er realisasjoner frå uavhengige stokastiske variablar $Y_1, Y_2, \dots, Y_n$ med

$$Y_i|x_i \sim n(y_i; \alpha + \beta x_i, \sigma)$$

Merk:

$$E(Y_i|x_i) = \alpha + \beta x_i = \mu_i$$

$$\text{Var}(Y_i|x_i) = \sigma^2$$

Mål: estimere α, β og σ^2

Egenskaper til estimatorane

$$\hat{\beta} \sim n \left(z; \beta, \sqrt{\frac{\sigma^2}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}} \right)$$
$$\hat{\alpha} \sim n \left(z; \alpha, \sqrt{\frac{\sigma^2 \sum_{i=1}^n x_i^2}{n \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}} \right)$$

Merk

$$E(\hat{\sigma}^2) = \frac{n-2}{n} \sigma^2,$$

me nyttar derfor

$$S^2 = \frac{n}{n-2} \hat{\sigma}^2 = \frac{1}{n-2} \sum_{i=1}^n (Y_i - \hat{\alpha} - \hat{\beta} x_i)^2$$
$$\frac{(n-2)S^2}{\sigma^2} \sim \chi_{n-2}^2$$

Typisk to mål med lineær regresjon

- Forstå sammenhengen mellom x og y
- Predikere/forutsjå y -verdi for ein ny verdi $x = x_0$

Eksempel (eksamen desember 2012)

Eksempel

Vinnertid på 800 m løping for menn i OL (siden 1912).

- Y_i er vinnertid i OL nummer i
- x_i er årstal for OL nummer i

for $i = 1, 2, \dots, 23$

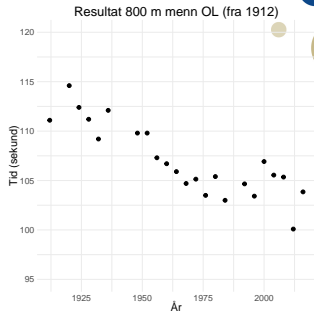
Eksempel

Vinnertid på 800 m løping for menn i OL (siden 1912).

— Y_i er vinnertid i OL nummer i

— x_i er årstal for OL nummer i

for $i = 1, 2, \dots, 23$

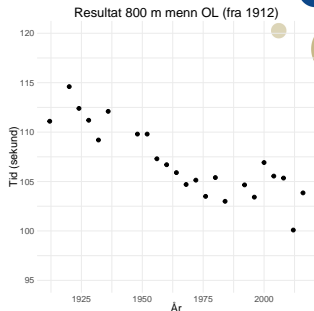
Eksempel

Vinnertid på 800 m løping for menn i OL (siden 1912).

— Y_i er vinnertid i OL nummer i

— x_i er årstal for OL nummer i

for $i = 1, 2, \dots, 23$

Anta følgende lineære sammenheng

$$Y_i = \alpha + \beta x_i + \varepsilon_i$$

der $\varepsilon_i \sim n(\varepsilon; 0, \sigma)$ og uavhengige.

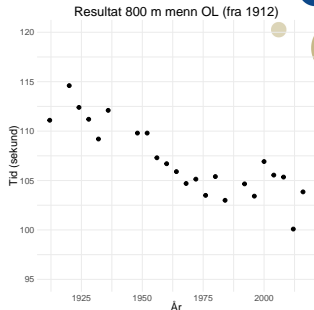
Eksempel

Vinnertid på 800 m løping for menn i OL (siden 1912).

— Y_i er vinnertid i OL nummer i

— x_i er årstal for OL nummer i

for $i = 1, 2, \dots, 23$

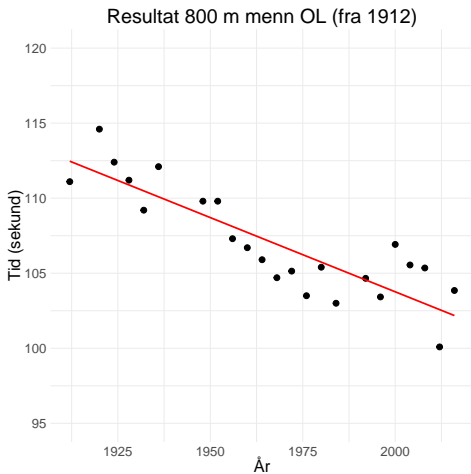
Anta følgende lineære sammenheng

$$Y_i = \alpha + \beta x_i + \varepsilon_i$$

der $\varepsilon_i \sim n(\varepsilon; 0, \sigma)$ og uavhengige.

Utlei eit $(1 - \alpha) \cdot 100$ % konfidensintervall for β

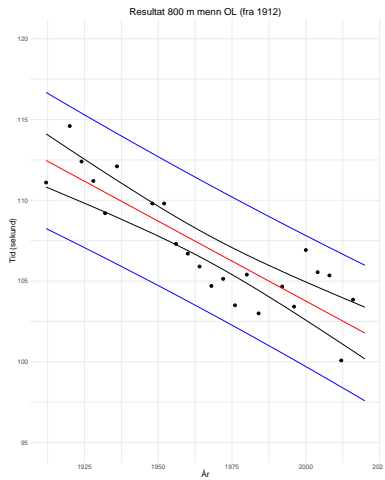
Resultat eksempel

To typer intervall

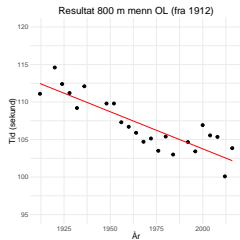
- Konfidensintervall for $\mu_{Y|x_0}$ (regresjonslinja)
- Prediksjonsintervall for ein ny observasjon Y_0

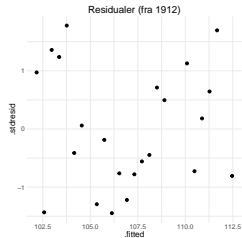
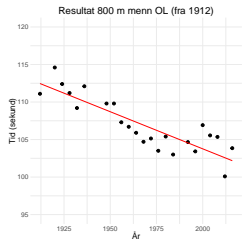
Undersøke modellantakingar

Frå 1912

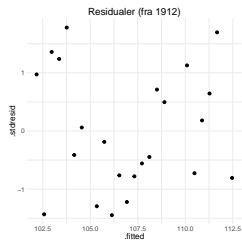
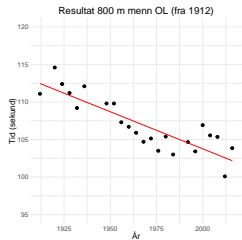
Undersøke modellantakingar

Frå 1912

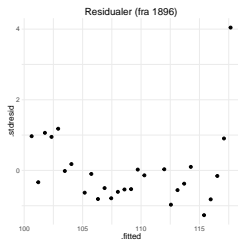
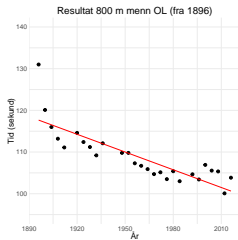

Undersøke modellantakingar

Frå 1912

Frå 1896

Modellantaktingar

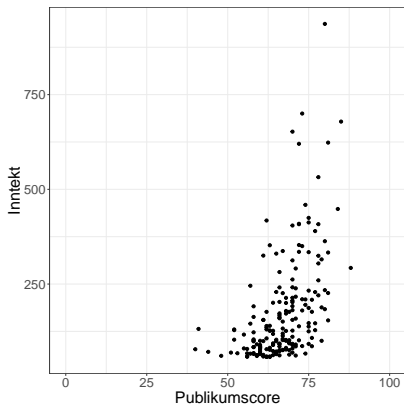

- $E(Y_i|x_i) = \alpha + \beta x_i$
- $Var(Y_i|x_i) = \sigma^2$
- Y_i -ane er normalfordelt
- Y_i -ane er uavhengige

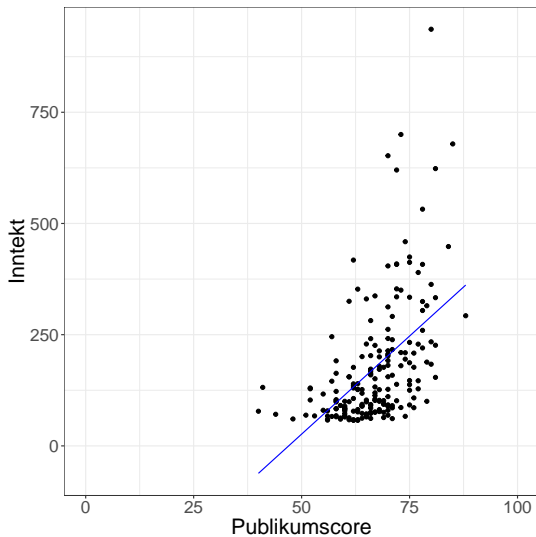

imdb eksempel

Publikumscore mot inntekt

Publikumscore mot inntekt

Publikumscore mot inntekt

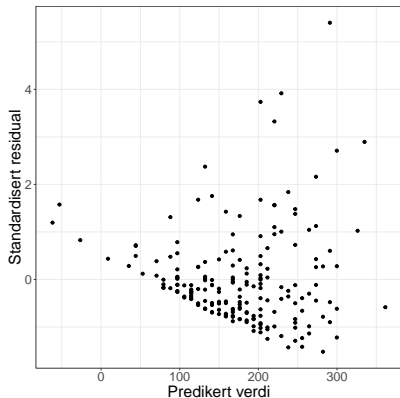

Figure: Predikert verdi mot standardisert residual

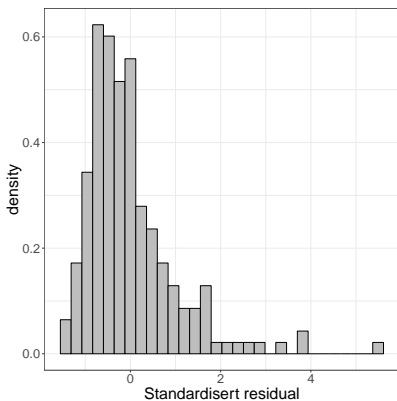
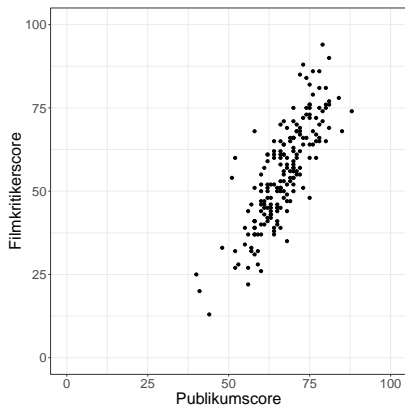

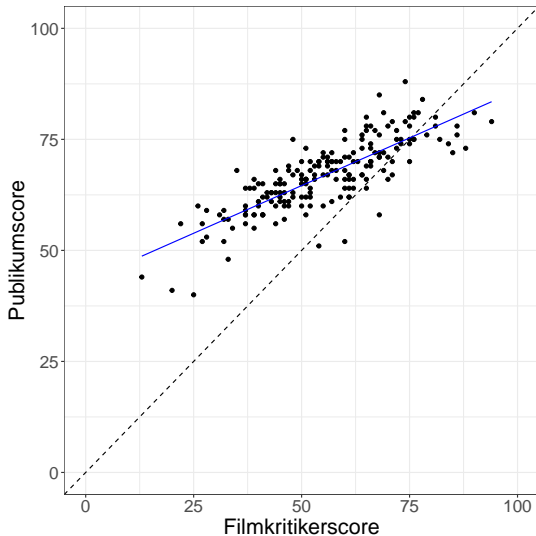
Figure: Standardisert residual

Filmkritikerscore mot publikumscore

Filmkritikerscore mot publikumscore

Filmkritikerscore mot publikumscore

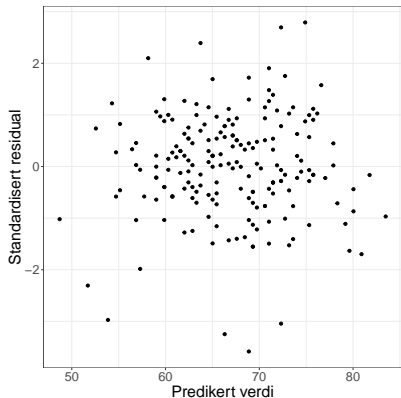

Figure: Predikert verdi mot standardisert residual

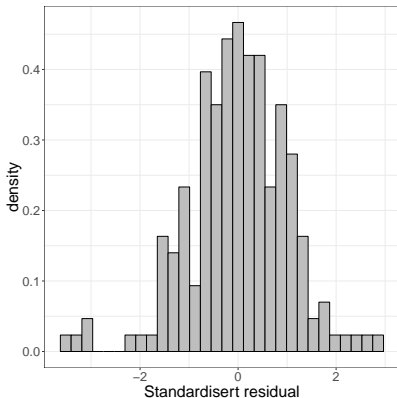

Figure: Standardisert residual

Neste veke

- Måndag: gjennomgang av heile pensum med nokre eksempel
- Torsdag: tidlegare eksamensoppgåver (send inn forslag innan måndag 08.04 kl. 16:00)